

Met het VAPZ wil de overheid de zelfstandigen de mogelijkheid bieden om een aanvullend pensioen op te bouwen aan zeer interessante fiscale voordelen. Het wettelijke pensioen van een zelfstandige is immers ontoereikend om de levensstandaard na pensionering te kunnen behouden.

### Is het VAPZ dan zo voordelig?

Alle zelfstandigen die minimaal de sociale zekerheidsbijdragen betalen van een zelfstandige in hoofdberoep kunnen een VAPZ afsluiten. Wanneer de overheid private pensioenopbouw wil stimuleren doet ze dat vaak via fiscale stimuli. Daarom laat ze toe dat in de personenbelasting maximaal 8,17% van een begrensd beroepsinkomen mag afgetrokken worden met een maximale premie beperkt tot 3.256,87 euro (2019).

Het referte-inkomen is het inkomen waarop sociale bijdragen worden betaald. Er zijn 2 manieren om het juiste cijfer te vinden:

- in het aanslagbiljet van de personenbelasting voor de inkomsten van 3 jaar geleden zoekt u naar het totaal van de netto beroepsinkomsten;
- in de kwartaalafrekening van uw sociale bijdragen voor het huidige jaar vindt u in de details normaliter ook de inkomsten van 3 jaar geleden terug.

Een VAPZ kan ook 'sociaal' zijn wanneer 10% van de pensioenpremie bestemd voor een aanvullend rust- en/of overlevingspensioen wordt besteed aan een solidariteitsstelsel. De maximale bijdrage bedraagt 9,40% van dit referte-inkomen met eveneens een maximum premie van 3.747,19 euro (2019).

De mogelijke solidariteitsstelsels zijn: premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, invaliditeit of moederschap, een uitkering van een rente bij tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid of bij overlijden tijdens de beroepsloopbaan, de betaling van een forfaitaire vergoeding bij ernstige ziekte of afhankelijkheid van de gepensioneerde of verhoging van de lopende pensioen- of overlevingsrente.

De betaalde premies zijn aftrekbaar als sociale bijdragen. Hierdoor kan de zelfstandige de premie ook aftrekken wanneer hij kiest voor het stelsel van de forfaitaire beroepskosten. De premie vermindert het belastbare beroepsinkomen waardoor de zelfstandige een belastingbesparing geniet aan het marginale tarief. De vermindering van het beroepsinkomen heeft tot gevolg dat ook de berekeningsbasis voor de sociale bijdragen vermindert. Een belastingvoordeel van meer dan 60% is niet ondenkbaar.

Het feit dat VAPZ-premies, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de premies voor Individuele Pensioentoezegging (IPT), niet onderworpen zijn aan verzekeringstaks, maakt dat het rendement van de premie hoger ligt dan bij een alternatieve vorm van pensioenvorming.

### En wat bij uitkering van het gespaarde kapitaal?

De uitkering van het kapitaal gebeurt enkel bij pensionering. Op het kapitaal wordt er 3,55% RIZIV-bijdrage en maximaal 2% solidariteitsbijdrage ingehouden.

Nadien wordt het kapitaal belast onder de vorm van het stelsel van de fictieve rente. Het uitgekeerde bedrag wordt, in dit geval, niet in één keer aan een bijzonder tarief belast zoals dit bij groepsverzekeringen of een IPT het geval is. Gedurende 10 jaar, bij uitkering na de 64ste verjaardag, of 13 jaar, bij een uitkering voordien, zal dit bedrag belastbaar zijn op een percentage van het kapitaal opnieuw afhankelijk van de leeftijd.

Vermits deze fictieve rente als een inkomen dient te worden aangegeven, zal ze op marginale wijze worden belast. Heeft de voormalige zelfstandige enkel een wettelijk pensioen dan is de belastingdruk uiterst beperkt.

### VAPZ en de 80%-regel

Zelfstandige zaakvoerders/bedrijfsleiders hebben naast het VAPZ ook de mogelijkheid om, wat het tweedepijler pensioen betreft, een aanvullend pensioen op te bouwen in de schoot van hun onderneming. Dit kan onder de vorm van een IPT. De premies zijn aftrekbaar voor zover voldaan wordt aan de beperkingen opgelegd door de 80%-regel. Het gevormde kapitaal mag niet groter zijn dan nodig om een aanvullende rente te verzekeren die 80% bedraagt van de laatste brutobezoldiging, onder aftrek van het wettelijke pensioen, gerelateerd aan de carrière.

Het afsluiten van een VAPZ is een fiscaal interessante investering, maar kan ook een impact hebben op de jaarpremie in uw groepsverzekering of IPT. Veelal bevat een groepsverzekering of een IPT ook aanvullende waarborgen bij invaliditeit. De vermindering van de premie van de hoofdwaarborg pensioen/overlijden, kan tot gevolg hebben dat de aanvullende waarborg dient te worden aangepast.

### De 80%-regel

Uw kapitaal kan dienen voor het verwerven, maar ook voor het bouwen, renoveren of verbeteren van een onroerend goed. Voorbeelden: de aankoop van een huis, de constructie van een veranda of zwembad, het aanleggen van de tuin, het installeren van een nieuwe keuken, zonnepanelen enzovoort.

Alle types onroerend goed zijn toegelaten (bv. woning, bouwgrond, handelspand, garage). Het hoeft niet om een eerste of enige woning te gaan. Het vastgoed moet wel gelegen zijn in de Europese Economische Ruimte (EER).

Uw vastgoedproject financieren met een voorschot op uw extralegaal pensioen is een voordelig alternatief voor een hypothecair krediet: u betaalt geen schattings- of dossierkosten, er zijn geen notaris- of hypotheekkosten en u kunt rekenen op een soepele terugbetaling.

### Contacteer ons

Vanbreda Risk & Benefits  
Employee Benefits

Tel. 03 217 56 85 • [cpl@vanbreda.be](mailto:cpl@vanbreda.be)